

[Erdélyi Magyar Adatbank]
Páskándi Géza: Holdbumeráng

GALVANI BÉKÁJA

HOGY A FOGALOM KI NE VESSZEN!

Vannak lények, mitológiák, emberek, nevek, virágok, istenek,
Akiknek hasznát nem látja az élet:
Mégis ragaszkodón ápoljuk egyetlen testüket,
Hogy a fogalom ki ne vesszen!

Vannak sejtelmek, megfoghatatlan remegés, oktalan kis bánat,
Nem váltanak meg semmit, sose lesz keletjük,
Mégis dédelgetően pólyáljuk jó szavakba,
Hogy a fogalom ki ne vesszen.

Vannak emberek, sokak és változók, vagy kevesek és változatlanok,
Mint én, mint te s miképpen ő is, kik jeltelenül hullnak,
Mégis kőbe, fába, pergamenre, vasba karcolod nevük,
Hogy végek-végéig
A fogalom ki ne vesszen.

TÖRVÉNY

A mélyek mélyén nincsen Nemezis, –
mégis:
pártod nélkül
megcsal a történelem is.

Volt, akit vélt-isten-hiánya,
volt, akit a testi szegénység
emelt hozzád, munkásság pártja,
s Rendek jegét törő hajódra
így gyűlt a lenini legénység.

Lenini legénység: abban katona
tengermélyi parancsra hallgat.
Tudja: a szeszély sohase törvény.
A törvény mélyi. Szeszély a habbal enyésző.

Fároszod nem személy szeszélye, hanem a törvény.
Maga a míves emberiség,
ki hatezer éve önnön bőrén
próbálja –
dobolja ki a hitét!

Kommunizmus pártja:
fürkésző, fecske-naszád,
s tengeralattjáró is voltál,
kiismerted törvényhozók bitor furfangját,
bábáskodtál az Oknál.

Voltál Tanú, Védő, Vádló és Vádlott, –
csak bábépsz népség pörös teremben
sohase voltál!

Volt úgy: az idő indiánesónakba vont,
ó, még primitív, zúduló tutaj is voltál,
de herék yachtja,
történelmi kéj-utazók
ringatója sohase lettél.

Megmérettél
legénységedtől, utasaidtól,
s fölmeredt – kapitányaid.

Sose süllyed az Emberség Anyahajója,
törvény: a tenger
segíti testét
s legénységét:
az Ember.

Nem süllyedsz el, mert sose lesz olyan kor,
amelyhez
ne kellene igazság.

KÉPZELET

A fészerben szerszámokat javítanak
A kovács fújtatóba rejti tüdejét
Kocsis dühét lovakba vési ostorával
A varga mindenegy cipőbe beledugja képzeletének lábát
A cukrász süteményre ifjúsága ezüsthavát porozza
A hordár saját csomagjait cipeli
A borbély megfésüli a vendég gondolatát is
A kádár abroncsot élet hulló dongái köré von
A pék kisüti a kedves dombvidéket
Száz méteren a pincér érmeket nyer
A tánctanár libbenve úrbe lép ki
Hétfejű sárkányt ölok én is
Ceruzával.

GALVANI BÉKÁJA

Smaragd-fövény. Idő homokja.
Rajta egy rubin béka-tetem.
Nem kuruttyol, ám halhatatlan.

A Halhatatlanság tavában néha brekeg.

Idegemen az El-nem-múlás
küld béka-morzéval üzenetet.

Rút, szent állat, kinek a lábát
a buja elektronok rázzák,
izmaidban ráng, meggyötörvén
testedben szállást kap a törvény.

Tegnap bizony ugráltál,
tavirózsák tövében háltál
és brekegtél, –
és társaid sem gyanították,
hogy combodban a törvény úgy lel lakást,
mind nád-rohadék ölén a hallgatás.

Ó, te sem vagy több, mint ama béka,
aki azért jött, hogy „heuréka”
hangozzék Bolognában.

TEMETŐBOGARAK

Nézd, hogy sűrögnek! Hogy vonják, cibálják
a tetemet, az elhulló halottat,
Örök,
kegyetlen,
szomjú szorgalommal,
nem énekelve s nem mondva igét,
temet ez a szörnyű fekete nép.

Ki lökte őket kínzó küldetésre?
Milyen átok, vagy titkolt elhívás van
bogár-szívükben, hogy a pusztulásban
célt leljenek,
és soha semmi másban?!

Nézd, hogy futkosnak! S nem szomorú ez.
Ha másnak sajtós, jaj, nekem vigaszt ad
e nyüzsgő gyász,
mert engem nem igazgat
a balga isten éppoly balga papja.

S ha éltél eddig
fülledt izgalomban,
hogy lelsz-e lényt,
akiben irgalom van
és eltemet,
most boldogan nyugodj meg!

Van férgé földnek,
rovara rögöknek,
kik fantasztái valami öröknek
és földetlenül nem hagynak, ne rettenj,
mert nem marad itt senki temetetlen!

ÓLOMKATONÁK

Ólomkatonák emléke rémít, ó, nem
játékos szerek közt,
karácsonyfák alatt,
ezüst-dobozokban – – –

ólomkatonák emléke rémít,
valódi ólomkatonáké,
ólmos esőben,
ólmos füstben,
ólom-fagyokban,
ólmos fejjel,
ólmos botokkal,
ólom-lábon,
ólmos-paranccsal
valódi ólom-
katonák
emléke rémít...

Szívemre sújtó ólom-igazság:
jaj, mert minden katona ólom.

HADGYAKORLAT

A zöld mezőn a katonák.
A zöld fűvön csókok nyomát
őrzi a Vogelweide dal...
Itt öleltek.
Menetelnek most a
katonák.
Kerüljétek ki a fűvön
Vogelweide dalát!

TANÁCS SZOBORNAK – SZOBOR ALATT

Addig nyújtózz, szobor, te,
míg talapzatod ér.
Hiába lépsz le róla,
porrá zúz, tör a tér.

Az űr nem a tiéd, csak
kitelt arányodé:
betölteni vagy jó csak,
ki helyén van, azé!

Hát addig nyújtózz, amíg
talapzatod csak ér.
Nehogy lebillenj róla,
porrá zúz, tör a tér.

Mit kijelölt a Mester
alád, s a kőbe vágott –
azzal beérd s ha lépnél,
a szobrászt meg ne átkozd.

PRÉDIKÁCIÓ

szinte-Sion hegyén a Keresztény Egyház
majdnem
2000 éves jubileumára, amelyhez közeledünk.

Mit kezdünk a 2000 Évessel?
S ő mit kezd önmagával?
Hiszen a Máglyák csonkig égtek...
Szítani szent pápa-tüdők
– kis bőrharmónikás
cigánykovács-kohók-fűjtatók
kevesek már...
A Máglyák csonkig égtek, de nem a gyertyák...
A máglya-kurzus iszonyata elmúlt,
s most faggyú-gyertyát gyűjtának benned,
hogy faggyas fattyú-fény – kis hit-gyertyád –
világítson túl Azon a máglyán,
az Egyes Hit – az Intézményesen...
Hogy Máglya-parabola fölé
Gyertya-hiperbola íveljen!
Hogy, ami kín volt – Istenné gyönyörüljön:
pápákra vessed a bűnt,
vétkük vérében mosva tisztóra az Istent...
Igen: a Máglyák csonkig égtek,
de nem a gyertyák...
A máglya réműlete
változhat-e gyertyai hitté?
Változhat-e Hitté az Iszony?
Giordano vére porát,
úrvacsora-ostya-bére-borát

te ittad-etted,
s Szervétusz vércöre benned
– ha kicsi is az! – kering,
lapulsz faggyas-lét fényhullámán,
szorongsz, Keresztény Hal: hering!

Hát jó ... Feledje a Gyertya a Máglyát,
(hisz az ő bűne is: lángot ő is adott!).
S remélje, hogy eztán a Máglya
szófogadó lesz
s meghallgatja a Millió Egyet: a Gyertyát...
De mi lesz a 2000 évvel?
Mi lesz az áldozati porral,
s a borral,
mit láng-egy-torkodra leöntött az idő,
(szolgák feszítették keserű szájad)
s hányni se tudtál...

Keresztyén vagy: ha béke lesz: bocsáss meg.
Az Élő Gyertya bocsássa meg a Hamvadt Máglyát.
(Ha fáj is torkodnak az a bor, az a por, hisz most tudod, kit ettél;
evés után vagy: kérdezetlen volt étlapod ... most már mit tehetnél:
evés után vagy: kérj bocsánatot...)

Hát azt mondom: ha béke lesz: bocsáss meg.
De ne bocsáss meg, ha majd a Máglya élni vágyna és téged gyűjtve-
fújva

habzsolna föl egy lobogó taréjba, –
a Máglyához, az egy-szépségét-oltó háborúhoz,
te Gyertya, te Gyertya
ne adjál többé lángot!

HATEZER HARMINC ÉV

(Modern fiúkhöz)

Hatezer évvel harmincat szegzek
Szembe, mint szablyát,
Koravén gyermek gyűlöli így a
fiatal apját.

Nevet a bölcs, a Hatezer év rám:
Mért bánthanálak?
Kis harmincom, az én gyermekem vagy...
Nemződre támadsz?

(Igen. Pirulva ejtem le szablyám:
Hatezer... szebb ez:
Hatezer harminc... életem toldom
ős-hevülethez.)

Szebb, ha megtoldom, mintha lebontom,
azt, ami fenség.
Hitetlen testek trágyáján hízik,
tudd meg, a szent ég.

RÉSZEGEK CSÓKJA

Ma éjjel az utcán megcsókolt az Ismeretlen Részeg
Az Egyetemes Ismeretség nevében Homéroszig visszamenőleg
Ma éjjel az utcán megcsókolt az Ismeretlen Részeg
Csókja éget, Nessus inge, töviskoszorú
Pedig a Részeg nem volt szomorú
De vidám se volt g Részeg
Szavaiban ziháltak minden részek

(Részegek Csókja barnul homlokomon
Szókratész óta hordozom
Ó is megcsókolt méreg-ittas szájjal
Elsétálgattunk kertben a homállyal
Csevegve, kérdezve, felelve
Választ lelve, nem-lelve.)

Ma éjjel az utcán megcsókolt az Ismeretlen Részeg
Az Egyetemes Ismeretség nevében Hellászig, Sionig visszamenőleg.

SZAPORODNAK A JÓ FOGALMAK

Együttélés.

Fogalom röpönt – hír galambja.

Szaporodnak a jó fogalmak,
s agyunkban ember-logikák,

mint künn az élet –

Malthus ellenére.

Fogalom röpönt – sose zuhanjon,

mint „liberté”, „egalité”,

„fraternité” – a sárba,

jóllakottság, önkény szét ne verje.

Együttélés: édesvizű tenger:

ragyogjanak halak s virágok.